

tvím brněnské knihovny fakultní, o úmrtích významných mužů (Stier-Somlo, Gide, Briand, Kreuger), o způsobu referování o knihách, o nových a chystaných knihách atd.

Redakční rada bratislavská konala schůzku dne 14. III. 1932 v sem. práva stredo-evropského za predsednictva p. prof. dra R a u s c h e r a. Zúčastnili sa kolegovia: Dr. Ludevít Knappek, Dr. Vl. Jellinek, JUC. M. Josko, JUC. J. Podhorányi. V debatae boly probrány tyto najdôležitější body: Všeslovanský sjazd právníkov v Bratislave, otázka priepomienok s hladiska slovenského ku novej osnove Občianskeho zákoníka. Budúca schůzka stanovena na deň 15. IV. 1932 o ½7. hod. na obvyklom mieste.

L i t e r a t u r a

Josef Šusta: Světová politika v letech 1871 až 1914. Díl VI.: V soumraku světové srážky. — Praha, Vesmír, 1931, str. 442 in-8. (Dějiny nového věku.) — Šestisvazkové dílo Šustovo po sedmi letech (1924—1931) dospělo k dokončení. Poslední VI. svazek navazuje přímo na díl předcházející, o němž ve »Všehrdu«, byl podán referát nedávno v čísle 3, (str. 100/102). Obvyklým způsobem jako v dřívějších svazcích vysvětluje mistrným podáním zápletky světové politiky i jejich následky. Nejprve líčí antagonismus mezi Německem a Anglií, na to přechází k ne-snázím způsobeným marockou otázkou, a přesunem věcí na africké území až k válce o Tripolis. Mezitím zvláštní kapitolu věnuje zbrojení německému na moři, jemuž stejným krokem přes všechny snahy čelí Anglie herečnatou výstavbou válečného loďstva. Lze vskutku se podivovati vypravovatelskému umění Šustovu, které zmáhá tolik různých událostí různících se i místně, tak dokonale, že přece jen se mu podaří sloučiti je v celek. Nejlépe to vysvítá při dějích na Balkáně, kde situace je tak komplikovaná, že dějepisec musí velmi často odbočiti, aby vylíčil zahraniční politiku států nebalkánských zejména Ruska, Rakousko-Uherska, Německa a Francie. Spleť poměrů balkánských, jež je podkladem pro balkánské války, není a nebude nikdy lehkým problémem pro novodobého historika. Od této chvíle vlastně už se dostává autor se svým podáním k vlastní předešlé světové války. Neboť již mezi událostmi jak první, tak i druhé balkánské války vytryskují zvěsti budoucího konfliktu Rakouska se Srbskem, jež zcela neomylně stane se signálem pro válku světovou. Ostatně Šusta neopomenul věnovat zvláštní pozornost situaci jak Trojspolku, tak i Trojdhody a kromě toho upozorňuje, že se i konflikt balkánský po zdlouhavém vyjednávání podařilo obmezit na Balkán, ač nebezpečí jeho rozšíření bylo veliké. Vlastní pak líčení vyústuje v tragedii sarajevské, kterou se uzavírá nejen tento svazek, nýbrž i celé dílo.

Při dokončení Šustovy »Světové politiky« budiž dovoleno ještě jednou letmo přehlédnouti celou vykonanou práci. Především je nutno zdůrazniti, že Šustova »Světová politika« je na naše poměry skutkem zcela ojedinělým. Nejsme vůbec bohatí soubornými díly historickým. tím méně však prací, která by se zabývala dějinami nové doby a to ještě údobím, které tvoří vstup do let, v nichž kotví celá naše přítomnost. Nespornou předností Světové politiky je nutnost podání, poněvadž jde o látku velice obsáhlou a tak živou, že leckdy dosud vadí malý odstup časový pro vytvoření kritického hlediska. Ale bylo by snad možno říci, že v případě potřeby máme dostatek děl cizích. Než v tomto bodě Šustovo dílo má pro nás zvláštní cenu, neboť jeho autor všímá si bedlivě české vnitřní politiky, ohlasů zahraničních u nás i toho, jak naše politické poměry působily na vnější politiku, zejména rakouskou. Toho se nedohledáme v žádném cizím díle a právě, pokud jde o tato

hlediska, lze říci, že se nám podává světová politika s hlediska českého. Šusta připojil k poslednímu svazku nad to velmi informativní přehled literatury o světové politice a tak se dává i budoucím pracovníkům podklad k dalším studiím. Rejstřík jmenný, rovněž tam připojený, usnadní informace o jednotlivých historických osobách. Nebudiž však při jménu autorovu zapomenuto i na zásluhu vydavatelstva: dnes se setkáváme stále s menším pochopením nakladatelů vydávati práce ryze odborné, jež často neskýtají ani zasloužený přiměřený úrok celého nákladu. Nakladatel »Světové politiky« při našich malých poměrech a stále se horšící situaci odběratelstva dal přesto knize velmi dokonalou úpravu. Sluší zde vytknout i tisk, který získal přehlednosti rubrikami na okraji a pod.

Referenti někdy končívají přáním, aby kniha došla zasloužené pozornosti u čtenářů. Neopakujme toho, ale připomeňme si, že snadno naši čtenáři (inteligenti!) dávají se zlákat všelijakou reklamou a zakoupí si drahá dějepisná díla, psaná historickými diletanty a slátaná ze všelijakých cizojazyčných publikací, místo aby si zaopatřili díla vskutku hodnotná, cenná a jim vždy prospěšná, mezi něž plným právem můžeme zařaditi Šustovu »Světovou politiku«.

Dr. František Blanda a Dr. Jaromír Berák: Daňové řízení. Tisk. podniky Ústř. svazu čsl. průmyslníků jako 10. sv. »Průmyslového praktika,« Praha, 1931, 8°, str. 133, cena neudána. — Autoři podávají přehledným a jasným způsobem systematické zpracování přehledu správního řízení, platného v oboru přímých daní, vycházejíce ze zásady, že poplatník, má-li řádně obhájití svoje práva, musí znáti netoliko daňové sazby a rozsah daňové povinnosti, nýbrž i způsob zjišťování daňového základu finančním úřadem, meze součinnosti poplatníkovy i třetích osob.

Po přehledu finančních úřadů, pojednávají o úkolu složení, příslušnosti daňových a odvolacích daňových komisí, o okolnostech důležitých pro správní řízení daňové (místní příslušnost, pojem bydliště, lhůty, doručování) podávají podrobný výklad o ručení (osobním a věcném) za daňový dluh, o vzniku, zániku, splatnosti, prominutí téhož, jakož i o promlčení práva státu vyměřiti a vymáhati daň, k němuž na rozdíl od národů soukromoprávních, nutno přihlížeti z povinnosti úřední. Velmi zevrubně pojednávají o nejdůležitějším úseku správního řízení daňového, o řízení vyměřovacím, zdůrazňující zvláště postavení finanční správy v tomto řízení, odlišném od řízení soudního, jež děje se před orgánem neodvislým, kdežto v řízení vyměřovacím orgán, který je provádí, jest zároveň stranou. Zejména tato část jest doplněna judikaturou nejvyššího správního soudu, mnohdy i judikáty, které nejsou otištěny ve sbírce Bohuslavovč. Posléze zmiňují se autoři o odvolání proti vyměření přímých daní a o obnově řízení. Možno říci, že dílo, které nemá — pokud jde o systematické zpracování této látky — v české literatuře předchůdce, řadí se čestně mezi spisy odborné literatury daňové.

Jest jen litovati, že i vnější úpravě této knihy, nebyla věnována větší péče, což jest ostatně i údělem všech spisů ve sbírce »Průmyslové praktikum« zařazených ačkoliv díla svým obsahem by si zasloužila větší pozornosti při vnější úpravě.

Dr. Štafl.

Praktické příručky právní, jsou-li sepsány a uspořádány přehledně, mohou vykonati dobrou službu ku povšechné orientaci v určitém oboru. Takovou příručkou jsou »Praktické pokyny« pro majitele domů v záležitostech týkajících se domovního majetku, které upravil Josef Hrádek (nákl. Svazu spolků maj. domů v Praze, 1932, 8°, stran 99, cena 12 Kč), kde při snadné orientaci (sestaveno abecedně) může býti čtenář informován povšechně o věcech správy domovního majetku se týkajících.

Úsekem zákona poplatkového a jeho doplňujících předpisů, pokud týkají se úlev poplatkových při převodech nemovi-